

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfatul Țării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@moldova.md

06.05.2015 nr. 07-d/4
la nr. _____ din _____

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

La 5 mai 2015 Oficiul Avocatul Poporului a organizat o masa rotundă cu tematica „Respectarea drepturilor electorale ale persoanelor cu nevoi speciale. Probleme care necesită a fi soluționate în contextul alegerilor locale din 14 iunie”.

La eveniment au participat vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale, Ștefan Urîtu, consilierul pentru drepturile omului din cadrul Oficiului Înaltului Comisar ONU în Moldova, Claude Cahn, reprezentanți ai Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, ai Asociației PromOLEX, ai Asociației „Motivație”, Asociației Surzilor din Moldova, Centrului de Asistență Juridică pentru Persoanele cu Dizabilități, ai Uniunii Organizațiilor Invalizilor din Moldova, al IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, ai unor autorități publice raionale.

Scopul reuniunii a fost de a mobiliza factorii de decizie de resort pentru a elimina barierele existente în realizarea de către persoanele cu dizabilități a dreptului constituțional de a alege și de a participa la administrarea treburilor publice prin reprezentanții acestora.

Cele mai importante subiecte supuse discuțiilor au fost cele ce au vizat problemele accesului fizic al persoanelor cu dizabilități locomotorii la secțiile de votare; asigurarea condițiilor necesare pentru realizarea de către persoanele cu dizabilități de auz și de vedere a dreptului de vot; accesul persoanelor cu dizabilități de auz la informația electorală; realizarea dreptului de vot de către persoanele cu deficiențe mintale.

La finele discuțiilor, participanții la reuniune au convenit asupra elaborării unui mesaj comun care să fie expediat în adresa Parlamentului prin care susțin proiectul nr.36 din 05.02.2014 elaborat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, aflat în atenția Legislativului, care se referă la armonizarea cadrului legislativ național la Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități.

În acest context, reiterăm faptul că odată cu ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (2010), Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a respecta și pune în practică principiile documentului, asigurându-se că noile proiecte de acte legislative și normative corespund prevederilor acesteia.

Egalitatea în fața legii este unul dintre principiile fundamentale și generale ale protecției drepturilor omului și este indispensabil în realizarea altor drepturi ale

omului. Declarația Universală a Drepturilor Omului și Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, inclusiv Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități garantează în mod particular dreptul la egalitate în fața legii.

Articolul 12 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități oferă o descriere mai detaliată a conținutului acestui drept civil și se concentrează pe domeniile în care persoanelor cu dizabilități, în mod tradițional, li s-a refuzat acest drept. Articolul nu oferă drepturi suplimentare persoanelor cu dizabilități, ci descrie elementele specifice necesare pentru a asigura dreptul la egalitate în fața legii pentru persoanele cu dizabilități de rînd cu celelalte persoane.

Comitetul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități a constatat că există o neînțelegere generală și exactă a scopului obligațiilor Statelor Părți în conformitate cu articolul 12 și a adoptat la sesiunea 11-a (31 martie - 11 aprilie 2014) Comentariul General nr.1 (2014) prin care se interpretează acest articol.

Pînă în prezent nu există conștientizarea deplină a faptului că modelul de dizabilitate bazat pe drepturile omului presupune trecerea de la mecanismul de luare a deciziilor prin substituție la un mecanism care se bazează pe sprijin în procesul de luare a deciziilor.

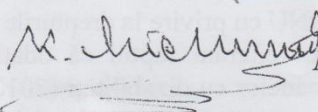
Articolul 12 stabilește o prezumție permanentă că toate persoanele cu dizabilități au capacitate juridică deplină. Datorită prejudecăților, capacitatea juridică a mai multor grupuri de-a lungul istoriei a fost negată. Cu toate acestea, persoanele cu dizabilități rămîn grupul, al cărui capacitate juridică este cel mai frecvent negată în diverse sisteme juridice.

Dreptul la recunoașterea egală în fața legii prevede că capacitatea juridică este un atribut universal, care aparține tuturor persoanelor în virtutea umanității lor, și se aplică și persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate cu ceilalți.

În particular, Comitetul accentuează că în vederea realizării depline a recunoașterii egale a capacității juridice în toate aspectele vieții este important să se recunoască capacitatea juridică a persoanelor cu dizabilități în viața publică și politică. Acest lucru înseamnă că capacitatea persoanei care ia decizia nu poate fi utilizată pentru a justifica orice excludere a persoanelor cu dizabilități de la exercitarea drepturilor politice, inclusiv dreptul la vot, dreptul de a candida.

Avînd în vedere măsurile, care trebuie întreprinse de Stat pentru a asigura punerea în aplicare a articolului 12 din Convenție susținem proiectul de lege nr. 36 din 05.02.2014, elaborat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, prin care se propune excluderea literei b) din alineatul 1 al articolului 13 din Codul electoral, care interzice dreptul la vot al persoanelor recunoscute incapabile prin hotărîre definitivă a instanței de judecată.

Cu respect,

Mihail COTOROBAI
Avocatul Poporului

Domnului Andrian CANDU
Președintele Parlamentului